

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти

Кафедра теорії і методики музичної освіти та хореографії

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
Завідувач кафедри

_____/_____
(протокол № _____ від _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в закладах загальної середньої
освіти
для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)** _____

Галузь знань **01 Освіта**

Спеціальність **014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

Освітня програма **Середня освіта. Музичне мистецтво.**

Мелітополь, 2022

Розробники: ***** (ст. викладач кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії.)

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми
_____ ПІБ

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1.

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Рівень вищої освіти: перший бакалаврський Галузь знань 01 Освіта Спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) Освітня програма Середня освіта. Музичне мистецтво.	Обов'язковий освітній компонент	
Блоків 1		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин 120		1-й	1-й
		Лекції	
		28 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Навчальна практика**	
		год.	год.
		Самостійна робота	
	год.	76 год.	
Тижневих годин – 4	Вид контролю залік 1-й семестр		

2. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: Сформувати у здобувачів вищої освіти комплексне уявлення інтеграційних процесів в мистецькій освіті. Опанування концептуальними основами інтеграції яка є методологічним і дидактичним фундаментом методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» в закладах загальної середньої освіти.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнім компонентом:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність до прийняття рішень на основі загальнолюдських, естетичних, художніх, професійних та особистісних цінностей, морально-етичних норм;

ЗК 3. Уміння налагоджувати рівноправні партнерські стосунки в учнівському та педагогічному колективі, здатність до фасилітуючої взаємодії, емпатичного розуміння, ціннісного ставлення до особистості школяра.

ЗК 4. Здатність до творчої діяльності (генерувати нові дії й вирішувати професійні проблеми), виявляти ініціативність, самостійність, оригінальність пізнавальної і навчально-професійної діяльності.

ЗК 5. Уміння аналізувати, порівнювати, синтезувати, оцінювати у процесі вирішення фахових завдань.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 5. Компетентність у ряді викладацьких/навчальних та оцінювальних музично-педагогічних стратегій і розуміння їх теоретичних основ;

ФК 7. Здатність до розуміння принципів методів та форм проведення інтегрованих уроків мистецтва, керівництва музично-естетичним розвитком школярів;

ФК 8. Уміння застосовувати сучасні освітні технології, в тому числі і музично-інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в закладах середньої освіти;

ФК 9. Здатність створювати креативне освітнє середовище, що сприяє музичному розвитку та формуванню предметних компетентностей учнів різного шкільного віку;

ФК 17. Здатність бути творчою та креативною особистістю, прагнути до постійної та систематичної роботи, спрямованої на вдосконалення професійної музично-педагогічної майстерності.

4. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчального освітнього компоненту здобувач вищої освіти повинен

ПРН 2 – дотримуватися системи духовних, професійно-педагогічних, етико-естетичних, мистецьких цінностей в навчально-виховній та

організаційній діяльності вчителя музичного мистецтва, педагога-організатора, режисера музично-виховних заходів.

ПРН 5 – володіти базовими знаннями в галузі музичного мистецтва, необхідними для освоєння загальнопрофесійних дисциплін, інтегрувати і розрізняти знання про зміст методичного інструментарію музично-педагогічної діяльності вчителя музичного мистецтва, пояснювати суть засобів і методів активізації музично-творчого розвитку учнів, виховання творчої особистості протягом життя;

ПРН 10 – демонструвати уміння застосовувати отримані знання при рішенні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних задач з урахуванням вікових й індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей учнівських колективів і конкретних педагогічних ситуацій;

ПРН 16 – застосовувати методи діагностування досягнень учнів визначати ступінь і оцінювати глибину засвоєння навчального програмного матеріалу, прищеплювати учням навички самостійного опанування й поповнення знань, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення художньо обдарованих учнів

ПРН 18 - налагоджувати духовну спільність, співпереживання і співпрацю учнів і вихованців, ефективно працює в мистецько-творчому учнівському та педагогічному колективах освітнього закладу, інших мистецьких об'єднаннях.

3. Програма навчальної дисципліни

БЛОК I Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в ЗЗО.

Тема 1. Нормативно-правові документи освітньої галузі «мистецтво».

- Закон України “Про освіту”.
- Концепція “Нова українська школа”
- Концепція художньо-естетичного виховання учнів у ЗЗО.

Тема 2. Реформаторські особливості НУШ.

- Складові процесу реформування загальної середньої освіти
- Нормативно-правове забезпечення реалізації НУШ
- Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи

Тема 3. Філософські та мистецько-культурологічні основи інтеграції.

- Поняття форма і синтез
- Форми синтезу мистецтв
- Види мистецтв і їхні форми взаємозв'язків.

Тема 4. Дидактичні та художньо-педагогічні основи інтеграції.

- Класифікація трактувань інтеграції
- Ідеї інтеграції у педагогічному досвіді Б. Яворського, М. Леонтовича.

Тема 5. Етапи реалізації міжпредметної інтеграції змісту навчання

- Сутність міжпредметної інтеграції
- Вертикальні і горизонтальні міжпредметні зв'язки.

Тема 6. Організаційно-методичні підходи до навчання інтегрованого курсу «мистецтво» в закладах середньої освіти.

- Основні види діяльності учнів на уроках мистецтва
- Взаємоузгодження доміантних і синтетичних видів мистецтва в інтегрованому курсі.
- Естетизація освітнього середовища

Тема 7. Формування ключових компетентностей на уроках мистецтва.

- Компетентнісний підхід як формувальний чинник всебічного розвитку учнів.
- Методичні рекомендації розвитку математичної, екологічної, інформаційної компетентностей.
- компетентності в галузі техніки і технологій, підприємливість і фінансова грамотність на уроках мистецтва.

Тема 8. Зміст і сутнісні ознаки поняття «педагогічна технологія»

- Поняття «педагогічна технологія» в науковій думці.
- Класифікація педагогічних технологій.

Тема 6. Організаційно-методичні підходи до навчання інтегрованого курсу	16	4	2	-	-	10						
Тема 7. Формування ключових компетентностей на уроках мистецтва.	14	2	2	-	-	10						
Тема 8. Зміст і сутнісні ознаки поняття «педагогічна технологія»	12	2	2	-	-	8						
Усього годин	120	28	16	-	-	76						

7. Теми лекцій

Таблиця 3.

№ з/п	Назва теми лекції та питання, що вивчаються	Кількість годин
1	Тема 1. Нормативно-правові документи освітньої галузі «мистецтво».	2
2	Тема 2. Реформаторські особливості НУШ.	4
3	Тема 3. Філософські та мистецько-культурологічні основи інтеграції.	4
4	Тема 4. Дидактичні та художньо-педагогічні основи інтеграції.	4
5	Тема 5. Етапи реалізації міжпредметної інтеграції змісту навчання	4
6	Тема 6. Організаційно-методичні підходи до навчання інтегрованого курсу	4
7	Тема 7. Формування ключових компетентностей на уроках мистецтва.	2

8	Тема 8. Зміст і сутнісні ознаки поняття «педагогічна технологія»	2
Разом		28

8. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

Таблиця 4.

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин
1	<p>Нормативно-правові документи освітньої галузі «мистецтво».</p> <ul style="list-style-type: none"> • Закон України “Про освіту”. • Концепція “Нова українська школа” • Концепція художньо-естетичного виховання учнів у ЗСО. 	<p>Письмова робота. Складання тестових запитань. Створення ментальної карти.</p>	2
2	<p>Реформаторські особливості НУШ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Складові процесу реформування загальної середньої освіти • Нормативно-правове забезпечення реалізації НУШ • Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи 	<p>Творча робота в парах.</p>	2
3	<p>. Філософські та мистецько-культурологічні основи інтеграції.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття форма і синтез • Форми синтезу мистецтв • Види мистецтв і їхні форми взаємозв’язків. 	<p>Письмова робота. Відповіді на тестові запитання</p>	2
4	<p>Дидактичні та художньо-педагогічні основи інтеграції.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Класифікація трактувань інтеграції • Ідеї інтеграції у педагогічному досвіді Б. Яворського, М. Леонтовича. 	<p>Усне опитування. Підготовка доповідей.</p>	2
5	<p>Етапи реалізації міжпредметної інтеграції змісту навчання</p>	<p>Індивідуальна творча робота</p>	2

	<ul style="list-style-type: none"> • Сутність міжпредметної інтеграції • Вертикальні і горизонтальні міжпредметні зв'язки. 		
6	<p>Організаційно-методичні підходи до навчання інтегрованого курсу «мистецтво» в закладах середньої освіти.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні види діяльності учнів на уроках мистецтва • Взаємоузгодження домінуючих і синтетичних видів мистецтва в інтегрованому курсі. 	Творча робота. Створення міні презентації за темою.	2
7	<p>Формування ключових компетентностей на уроках мистецтва.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетентнісний підхід як формувальний чинник всебічного розвитку учнів. • Методичні рекомендації розвитку математичної, екологічної, інформаційної компетентностей. • компетентності в галузі техніки і технологій, підприємливість і фінансова грамотність на уроках мистецтва. 	Практична робота. Вправи на розвиток компетентностей.	2
8	<p>Зміст і сутнісні ознаки поняття «педагогічна технологія»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття «педагогічна технологія» в науковій думці. • Класифікація педагогічних технологій. 	Усне опитування. Відповіді на блок запитань з теми	2
Разом			16

9. Самостійна робота

Таблиця 5.

Теми для самостійного опрацювання

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Вивчення репродукцій творів та ілюстрацій до підручників інтегрованого курсу «Мистецтво» 1-4 клас ЗЗСО	10
2	Інтеграція в освітньому процесі: досвід країн Європи.	8
3	Основні тенденції розвитку освіти на сучасному етапі.	10
4	Основи педагогічної діяльності вчителя	10
5	Виховання особистості молодшого школяра в умовах інтегрованого підходу до навчання	10
6	Авторські методики музичного навчання у викладацькій практиці пост-радянських і українських педагогів-музикантів	10
7	Зарубіжні технології підготовки учителів до естетичного виховання	10
8	Типові освітні програми (МОН України)	8
Всього		76

9. Методи навчання

- пояснювально-ілюстративні;
- проблемно-пошукові;
- практичні.
- стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- контролю та самоконтролю у навчанні;

11. Методи контролю:

- методи усного контролю: бесіда, фронтальне опитування, доповіді, презентація робіт.
- методи письмового контролю: експрес-тестування за ключовими аспектами тем курсу.
- практична перевірка під час практичних занять;
- контроль виконання завдань самостійної роботи (реферати, есе, презентації, творчі проекти тощо)
  - підсумковий (семестровий) – залік.

Форма контролю:

- залік 1-й семестр.

Засоби діагностики:

- есе;
- презентації;
- творчі проекти;
- діагностичні тести.

12. Критерії оцінювання відповідно до видів контролю

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно використовує наукову термінологію, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, використовує наукову термінологію, але при висвітленні деяких питань не вистачає

	достатньої глибини та аргументації, допускає при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

13. Рекомендована література

Основна література

1. Арсланов В.Г.История западного искусствознания XX века. М.: Академический проект, 2003.
2. Державні освітні стандарти. URL: (<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/derjstand.html>)
3. Завалко К. В. Основи інноваційної діяльності вчителя музики : навчально-методичний посібник. Черкаси: Черкаський ЦНП, 2013. 211 с.
4. Завалко К. В. Педагогічна інноватика в теорії та практиці музичної освіти : монографія. Черкаси : Черкаський ЦНП, 2013. 520 с.
5. Інноваційні технології навчання від А до Я / упор. В. Волканова. К.: Шк.світ, 2011. 96 с.
6. Інтеркультурне виховання дітей та молоді засобами музичного мистецтва : монографія / Г. Ю. Ніколаї та ін. 2-ге вид., перероб. і доп. Суми : ВВП "Мрія, 2015. 218 с.
7. Інформаційні технології –2017: зб. тез IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців, 18 трав. 2017 р., м. Київ / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; відповід. за вип.: М.М. Астаф'єва, Д.М. Бодненко, В.П. Вембер, О.М. Глушак, О.С. Литвин, Н.П. Мазур. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. – 237 с.

8. Козир А. Основні тенденції розвитку мистецької освіти на сучасному етапі / А. Козир // Професіоналізм педагога : теоретичні й методичні аспекти. – Донбаський державний педагогічний університет. – 2016. – №3. – С. 25-37.
9. Куревина О. Синтез искусств в эстетическом воспитании детей дошкольного и школьного возраста. – М.: ЛИНКА-ПРЕСС, 2003. – 176 с.
10. Лисовенко Н.В. Креативная педагогическая технология – основа успешности модернизации образования [Электронный ресурс] /Н.В.Лисовенко // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2016. – № S3. – С. 56–60. – Режим доступа: <http://e-koncept.ru/2016/76039.htm>.
11. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів/ Л.М. Масол, О.В.Гайдамака, Е.В. Белкіна, О.В.Калініченко, І.В.Руденко – Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. – 256 с.
12. Масол А.М. Мистецтво: Підручник інтегр. курсу для 1 класу закл. заг. сер. освіти /Л.М.Масол, О.В.Гайдамака, О.М.Колотило. – К.: Генеза, 2018. – 144 с.
13. Масол Л.М. Мистецтво: Підручник для 3-го класу загальноосвітніх навчальних закладів /Л.М.Масол, О.В.Гайдамака, Н.В.Очеретяна. – К.: Генеза, 2013. – 144 с.
14. Масол Л.М. Мистецтво: Підручник для 4-го класу загальноосвітніх навчальних закладів /Л.М.Масол, О.В.Гайдамака, Н.В.Очеретяна. – К.: Генеза, 2015. – 144 с.
15. Масол А.М. Мистецтво: Підручник для 6-го класу загальноосвітніх навчальних закладів /Л.М.Масол. – К.: СВІТОЧ, 2014. – 208 с.
16. Масол Л.М. Мистецтво: підруч. для 9 кл. загальноосв.навч.закладів: рівень стандарту. Академічний рівень / Л.М.Масол. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2017. – 224 с.
17. Масол Л.М. Художня культура: підруч. для 10 кл. загальноосв.навч.закладів: рівень стандарту. Академічний рівень / Л.М.Масол, Н.Є.Мирпольська, О.В.Гайдамака: за заг.ред. Л.М.Масол. – К.: Вид-во «Ранок», 2011. – 208 с.
18. Методичні рекомендації щодо викладання предметів художньо-естетичного циклу у 2019/2020 навчальному році. Режим доступа : <https://osvitoria.media/metodychni-rekomendat>
19. Мистецтво: Підручник для 8-го класу загальноосвітніх навчальних закладів / О.В.Гайдамака. – К.: Генеза, 2016. – 196 с.
20. Миропольська Н.Є. Художня культура: підруч. для 11 класів загальноосв.навч.закладів: рівень стандарту / Н.Є.Мирпольська, Л.М.Масол, О.В.Гайдамака: за заг.ред.Н.Є.Миропольської. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2012. – 176с.
21. Музичне мистецтво: Підручник для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів /Л.М.Масол, Л.С.Аристова. – Харків: Сиція, 2013. – 160 с.
22. Михайличенко О.В. Актуальные проблемы организации обучения в высшей и средней школе – история, теория, практика: монография / общая редакция проф. Михайличенко О.В. – Саарбрюккен / Германия: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2018. – 294 с.

23. Михайличенко О.В. Основы музыкальной педагогики: учебное пособие для студентов музыкальных специальностей / О. В. Михайличенко – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2014. – 197 с.
24. Михайличенко О.В. Проблемы современной дидактики в высшей и средней школе: Монография / Общая редакция проф. Михайличенко О.В. – Саарбрюккен / Германия: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2017. – 218 с
25. Музичні ігри / Щиголева А.В., Чиркова С.В., Яшкін В.П. – Мелітополь, 2013. – 20с.
26. Олексюк О. М. Музична педагогіка : Навч. посібник / О. М. Олексюк. – К. : КНУКіМ, 2006. – 188 с.
27. [Падалка Г. М. Музична педагогіка : Курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти](#) / За ред. В. Г. Бутенка. – Херсон : ХДПІ, 1995. – 104 с.
28. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). / Г. М. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 274 с.
29. Падун Н.О. Особливості форм інтегрованого навчання у сучасній школі/ Н.О. Падун, Н.Й. Андрійів // Наукові записки НДУ ім. М.Гоголя. Психолого-педагогічні науки. – 2011.-№1. – С.79-82
30. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти Навч.метод.посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640с.
31. Смотрина Е.В. Интегративный подход к формированию у младших школьников целостного представления об искусстве (на материале уроков музыки в школе) : дис..... канд. пед. наук : 13.00.02. "Теория и методика обучения и воспитания (музыка) " / Елена Владимировна Смотрина. – М. : Государственное бюджетное образовательное учреждение высшего профессионального образования «Московский городской педагогический университет», 2014. – 159 с.
32. Терещенко С.В. Інтегровані уроки музики: творчий зошит-посібник для 5 кл. закладів загальної середньої освіти з інтегрованого курсу “Мистецтво” (змістовна лінія “Музичне мистецтво”) / авт.-упоряд. С.В.Терещенко; за заг. ред. Н.А.Сегеди. – Мелітополь: Люкс, 2017. – 93 с. : іл.
33. Терещенко С.В. Інтегровані уроки музики: творчий зошит-посібник для 6 кл. закладів загальної середньої освіти з інтегрованого курсу “Мистецтво” (змістовна лінія “Музичне мистецтво”) / авт.-упоряд. С.В.Терещенко; за заг. ред. Н.А.Сегеди. – Мелітополь: Люкс, 2017. – 90 с. : іл.
34. Терещенко С.В. Інтегровані уроки музики: творчий зошит-посібник для 7 кл. закладів загальної середньої освіти з інтегрованого курсу “Мистецтво” (змістовна лінія “Музичне мистецтво”) / авт.-упоряд. С.В.Терещенко; за заг. ред. Н.А.Сегеди. – Мелітополь: Люкс, 2017. – 89 с. : іл.
35. Терещенко С.В. Інтегровані уроки музики: творчий зошит-посібник для 8 кл. закладів загальної середньої освіти з інтегрованого курсу “Мистецтво” / авт.-упоряд. С.В.Терещенко; за заг. ред. Н.А.Сегеди. – Мелітополь: Люкс, 2017. – 94 с. : іл.
36. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти: навчальний посібник / В.Ф Черкасов — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2014. — 472 с.

Допоміжна література

1. Armstrong, Thomas. Multiple intelligences in the classroom / Thomas Armstrong. — 1. Teaching. 2. Cognitive styles. 3. Learning. 4. Multiple intelligences. I. Association for Supervision and Curriculum Development. II. Title, 2009
2. 2. Абдуллин Э. Б. Современные теоретические представления об уроке музыки / Э. Б. Абдуллин, Е. В. Николаева // [Музыкальное искусство и образование. Вестник кафедры ЮНЕСКО при Московском педагогическом государственном университете. Научный журнал о мире музыкального искусства и образования. – 2013. – №1. – С. 155-165.](#)
3. 3. Айзенк Г. Тесты Айзенка. IQ. Перегрузка мозга. Лучший способ развить свои интеллектуальные способности. / Г. Айзенк. – М. : Эксмо ООО, 2016. – 256 с.
4. Алиев Ю. Б. Воспитательный потенциал музыкального искусства / Ю. Б. Алиев // Музыкальная психология и психотерапия. – 2007. – № 1. – С. 13–18.
5. Аллахвердов В. М. Психология искусства : Эссе о тайне эмоционального воздействия художественных произведений / В. М. Аллахвердов. – СПб.: ДНК, 2001. – 200 с.
6. Амтхауэр Р. Тест структуры интеллекта (TSI) / Елисеев О. П. Практикум по психологии личности. – СПб. : Питер, 2003. – 560с.
7. Банникова М., Федорова А. Картины в картинах. [Электронный ресурс] / М. Банникова, А. Федорова. – Режим доступа : <http://rekursia.tilda.ws/>
8. Барышева Т. А. Шекалов В. А. Как воспитать в ребёнке творческую личность? / Т. А. Барышева, В. А. Шекалов // Серия "Мир вашего ребёнка". – Ростов н/Д : Феникс, 2004. – 224 с.
9. Беспалько В. П. Образование и обучение с участием компьютеров (педагогика третьего тысячелетия).-М.: МБСИ, 2002.-
10. Букреева Г. Б. Цікава музика. Музично-дидактичні ігри 5-8 класи : Навчальний посібник для учнів основної школи / Г. Б. Букреева. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2003. – 104 с.
11. Бурно М. Е. Терапия творческим самовыражением // Практическое руководство по терапии творческим самовыражением / Под ред. М. Е. Бурно. – Москва : Альма Матер, 2012. – 487с.
12. Бьюзен Т. Супермышление. Как изменить жизнь при помощи интеллект-карт /Т.Бьюзен. – М.: – Попурри, 2014. – 272с.
13. Воронюк І. В. Психологічні і методичні аспекти підготовки учнів до творчої життєдіяльності та активної взаємодії з вчителем / Ірина В'ячеславівна Воронюк // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 4. – С. 12-20.
14. Воронюк І. В. Психологічні та педагогічні аспекти використання методики ініціювання творчості та ситуативного керування творчим процесом / І. В. Воронюк // Наука і освіта. – Тематичний спецвипуск "Когнітивні процеси та творчість" проект доктора психологічних наук, професора С. М. Симоненко та кафедри педагогічної та вікової психології Інституту психології

Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2010. – № 2. – С. 313-318.

15. Ганаба С. А. Феномен творчества : путь от хаоса к гармонии [Электронный ресурс] / С. А. Ганаба. // Социосфера. – 2013. – №4. – С. 18-24. – Режим

доступа : http://sociosfera.com/files/conference/2013/Sociosphere_4-13/sociosfera_4-13_chast_1.pdf

16. Горин П.М., Утёмов В.В. Научное творчество. Практическое руководство по развитию креативного мышления. Методы и приемы ТРИЗ / П.М.Горин, В.В.Утёмов. – М.: Либроком, 2014. – 112с.

17. [Декер-Фойгт Г. Г. Введение в музыкотерапию](#) / Декер-Фойгт Г. Г. – СПб.: Питер, 2003. – 208 с. ил.

18. Деркач О. Феномен арт-педагогіки та її місце у сучасній школі / О. Деркач // газета "Майстер-клас". – 2010. – № 1. – С. 8-9.

19. Дідик О. В. Формування творчої особистості / О. Дідик // Мистецтво в школі. – 2010. – №2. – С. 10-12.

20. Дитячий фольклор. Колискові пісні та забавлянки. – К.: Наук. думка, 1984. – 472 с.: нот. – (Укр. нар. творчість).

21. Дмитренко М. Жартівливі та сатиричні пісні. – К.: Дніпро, 1998. – 48 с.

22. Довженко Г., Луганська К. Дитячі пісні та речитативи. – К.: Наук. думка, 1991. – 448 с.: нот. – (Укр. нар. творчість).

23. Ермолаева-Томина Л.Б. Психология художественного творчества. Учебное пособие для вузов. /Л.Б.Ермолаева-Томина. — М.: Академический Проект, 2003. —304 с.

24. Ильенков Э. В. Об эстетической природе фантазии. Что там в зазеркалье? / Э. В. Ильенков. – М. : Книжный дом Либроком, 2011. – 128 с.

25. Ильин Е. П. Психология творчества, креативности, одарённости. – СПб. : Питер, 2012. – 830 с.

26. Интеграция в образовании. Художественное развитие поколения информационной эпохи. Сб. научных статей по материалам Международной научно-практической сетевой конференции «Интеграция в образовании» 21-25 декабря 2015 г. /Под науч.ред.П.Олесиной,О.Стукаловой.– М.:ИХОиК РАО. – 2016. -376с.

27. Кацер О.В. Игровая методика обучения детей пению / О.В.Карцер. – СПб.-б.: Музыкальная палитра, 2005. – 47с.

28. Копытин А. И. Арт-терапия детей и подростков /А. И. Копытин, Е. Свистовская. – М. : Когито-Центр, 2010. – 200 с.

29. Леви М. Гениальность на заказ. Лёгкий способ поиска нестандартных решений и идей / Марк Леви. – М. : Манн, 2015. – 224с.

30. Методи, форми, засоби керування дитячою творчістю : методичні рекомендації / [за заг. ред. І. В. Воронюк]. – Херсон : РПО, 2010. – 65 с.

31. Методика определения уровня воображения // Психология от А до Я. – М., 2000. – 320 с.

32. Основы интегрированного обучения : пособие для вузов / Е. А. Екжанова, Е. В. РезниковаМ.: Дрофа, 2008. – 210с.

33. Педагогика искусств и интеграция: Материалы международной конференции «Интеграция как методологический феномен художественного образования в изменяющейся России»/ Ред.-сост. Л.Савенкова. – М.: НИИ ХВ РАО, 2001. – 440 с.
34. Рудницькі О. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. – К., 2002. – 270с.
35. Рудницька О. П. Проблема інтеграції знань у контексті художнього сприймання / Оксана Петрівна Рудницька // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2001. – Вип.1. – С. 144–152.
36. Сегеда Н. А. Актуалізація культуровідповідного смислу творчої активності школяра на уроці музики. /Н. А. Сегеда // Проблемы современного педагогического образования. Сер.: Педагогика и психология. Сб. статей. – Ялта : РИО ГПА, 2015. – Вып.47. – Ч.4. – С. 150-156.
37. Сегеда Н. А. Актуалізація культуровідповідного смислу творчої активності школяра на уроці музики. /Н. А. Сегеда // Проблемы современного педагогического образования. Сер.: Педагогика и психология. Сб. статей. – Ялта : РИО ГПА, 2015. – Вып.47. – Ч.4. – С. 150-156.
38. Сергеева Г. П. Уроки музыки. 7 класс пособие для учителей общеобразоват. учреждений 1 Г. П. Сергеева, Е. Д. Критская. - 3-е изд. - М. : Просвещение, 2011. - 111 с.
39. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Науково-методичний посібник/ Паметун О., Пороженко Л.. – К.: В.С.К., 2004. – 192 с.
40. Сухаревська Є. Ю. Технологія інтегрованого уроку. Практичний посібник для вчителів / Є. Ю. Сухаревська. – Ростов на Дону : РПІ, 2007. – 2-е видання. – 320с.
41. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : Наук.-метод. посібн. / За заг. ред. О. І. Пометун. – К. : Видавництво А.С.К., 2003. – 192 с.:іл.
42. Сьогодні основний товар-це ідеї: фахівець з освіти Тоні Вагнер про виховання креативності. [Електронний ресурс] / Є.Олійник. Режим доступа: http://earlybirds.platfor.ma/tony_wagner
43. Teaching General Music Approaches, Issues, and Viewpoints Oxford University Press 2016 USA . Режим доступа: <https://www.amazon.com/Teaching-General-Music-Approaches-Viewpoints/dp/0199328102>

14. Інформаційні джерела Інтернет

1. <https://naurok.com.ua/innovaciyni-tehnologi-na-urokah-muzichnogo-mistectva-dlya-formuvannya-emociyno-chuttevo-sferi-uchniv-29953.html>
2. <https://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-predmetiv-hudozhno-estetychnogo-tsyklu-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi/>